

Minnesanteckningar från möte med SUHF:s Expertgrupp för lärosätesbibliotekens arbetsgrupp för bibliometri, 2023-05-23

Närvarande: Cristian Colliander, Johan Fröberg (sekreterare), Tobias Jeppsson, Lars Kullman, Gustaf Nelhans, Peter Sjögårde, Lovisa Österlund (ordförande), Karin Tegerstedt

1. ARRA-kommentar och Råd för utvärderande bibliometri

Utifrån skrivargruppens slutliga förslag diskuterades arbetsgruppens kommentar på Agreement on reforming research assessment (ARRA).

Då kommentaren cirkulerats via mejl kvarstod endast mindre justeringar som komplettering av länkar i fotnoter med dokumentets titel, referens till ARRA-dokumentet och paginering.

Efter Karins färdigställande skickar Lovisa dokumentet till Expertgruppen för lärosätesbiblioteken med önskan om möjlighet för arbetsgruppen att sprida och använda dokumentet i diskussioner vid respektive organisation så snart som möjligt.

Skrivargruppen tackades för väl genomfört arbete med hög grad av möjlighet till delaktighet för hela gruppen.

Avseende Råd för utvärderande bibliometri från 2016 konstaterades att de i huvudsak håller fortfarande. Komplettering om ARRA kan införas tillsammans med justering om betydelsen av breddade datakällor, open citations samt hur Swepub har utvecklats sedan 2016.

Beslutades att vänta med revideringen till hösten 2023.

2. Kursplanering

Idédiskussion om format, frekvens, innehåll och genomförande.

Frekvens: Förslag att genomföra två till tre halvdagskurser digitalt under hösten och utvärdera inför fortsättning. Varje tillfälle ägnas åt ett mer eller mindre avgränsat tema, som vart och ett kan rikta sig till användare på olika nivå.

Format: Förslagsvis genomförs varje tema av två eller flera från arbetsgruppen gemensamt med följande övergripande struktur:

- Introduktion till temat i form av föreläsning/presentation (kan vara inspelad för möjlig återanvändning) som också inkluderar användningsområden, frågeställningar och möjliga angreppssätt.
- Övning där deltagarna får en eller flera uppgifter att lösa i grupp eller individuellt där det finns möjlighet till stöd från kursledarna. Det kan till exempel handla om kodning/hackaton med i första hand öppen programvara.
- Avslutande diskussion om erfarenheter.

Teman: Under diskussionen lyftes följande teman utan inbördes rangordning. Olika teman förutsätter troligen olika avancerad nivå hos deltagarna. Arbetsgruppen uppmanades att tänka vidare på vad som skulle kunna vara intressant och fortsätta diskussionen via mejl kring ytterligare teman.

- Hur arbeta med olika datakällor? Hur kan dessa kopplas samman för komplettering/berikning? (Egna, WoS, Scopus, Swepub, Dimensions, m.fl)
- Ämnesklassificering – på artikel respektive tidskriftsnivå
- Visualisering – efterfrågas ofta.
- Användning av Swepub för övergripande statistik för till exempel årsredovisningar, jämförelser nationellt, förståelse av klassifikationer.
- Användning av API:er (Unpaywall, Crossref, Swepub m.fl.)
- Öppen tillgång och öppen vetenskap – olika former och olika datakällor.
- Hur mäta öppenhet? Utvärdering av kopplingen publikationer – dataset, eller publikationer – kod. Validitet: vad betyder det att anges att det finns en sådan koppling? Vad är det för data som anges tillgänglig, rådata eller data som resultat av genomförda analyser.
- Utvärdering av finansiärsinformation eller conflicts of interest i publikationer.
- Tillgång till och användning av fulltexter. För förståelse av citeringar via citeringskontext med hjälp av t.ex. ordklasser. Topic modelling och BERT-modeller, eller Huggingface-approach för att ställa frågor till abstracts. Konstaterades att tillgången är ett problem men att ökad användning kan visa på intresset och motivera påverkan för snabbare utveckling.
- Hur utvärdera nätverk och en bredare förståelse av impact?
- Samarbeten med externa organisationer. Hur identifiera samarbeten med olika tekniker. Jämförelse av vad som anges i metadata och vad som kan fås fram genom användning av fritextanalyser.
- Andra publikationstyper än artiklar (och grå litteratur) särskilt för andra områden än M, NT etc.

Under diskussionen nämnde Gustaf en kurs som de planerar att hålla i augusti inom ramen för ett nordiskt samarbete. Det är en R-kurs för bibliometriker begränsat till 18 deltagare. De planerar även en pre workshop i samband med Nordic Workshop on Bibliometrics i oktober.

En möjlighet som också diskuterades kort var att skapa ett github-repo för arbetsgruppen för spridning av kod och best practice, bland annat för material framtaget i samband med kurstillfällena.

3. Frågor från meritbedömningsgruppen

Arbetsgruppen hade fått en presentation tillsänd från SUHF:s arbetsgrupp för meritbedömningar vilken avslutningsvis innehöll ett antal frågeställningar.

Arbetsgruppen välkomnar möjligheten till dialog med andra arbetsgrupper inom SUHF och hoppas få möjlighet till diskussion med representanter från meritbedömningsgruppen vid ett annat tillfälle.

Det är svårt att veta vad vi kan bidra med utan mer kunskap om utgångspunkter och ställningstaganden hos meritbedömningsgruppen. Det vore till exempel intressant att få ta del av vad den enkät som hänvisas till i den utskickade presentationen resulterade i, liksom resultatet av den omvärldsanalys som genomförs. Ett annat intressant perspektiv är hur meritvärdering på olika nivåer hänger ihop, och hur det används vid uppföljning och medelstildelning.

Vad vi framför allt ser att vi kan bidra med är dels kompletterande perspektiv på användningen av olika metriska mått, liksom kunskap om olika datakällors användningsområden och begränsningar. Dels förståelse för betydelsen av att ta hänsyn till vilken nivå som analys och bedömning görs på, och skillnader mellan ämnesområden. Som bibliometriker genomför vi framför allt uppföljningar, utvärdering och analyser på aggregerad nivå, till exempel forskningsområden eller lärosäten, men mer disaggregerad nivå kan också förekomma och måtten kan ofta användas på individnivå – även om lämpligheten då kan ifrågasättas. Det vore intressant att diskutera vidare hur meritvärdering och utvärdering på olika nivåer hänger ihop.

En viktig synergi mellan de två arbetsgrupperna är att undvika olika förhållningssätt som kan leda till att bibliometri/metrik blir en sak och meritbedömning en annan. Inte minst har det betydelse för att forskarna inte ska uppleva sig bli bedömda på olika sätt i olika sammanhang. I ljuset av COARA och vad vi där uppfattat som en onyanserad bild av metriken förtjänster i jämförelse med sakkunniggranskning, framstår det som värdefullt.

I relation till öppen vetenskap finns det erfarenheter från bibliometrin som sannolikt kan vara värdefulla. Det handlar då också om vad som läggs i kvalitetsbegreppet, att det vid sidan av excellens också innefattar bland annat just öppenhet och värdering av andra publiceringsformer.

När det gäller dokument som har relevans för meritbedömningsgruppen vill vi särskilt lyfta den just framtagna kommentaren till Agreement on reforming research assessment (som kommer att göras tillgänglig inom kort) respektive [Råd för utvärderande bibliometri](#) (2016, planerad mindre revidering hösten 2023).

Därutöver genomför flera av gruppens medlemmar forskning och projekt som på olika sätt sannolikt kan ha betydelse utarbetande av en färdplan för meritbedömning. Här kan till exempel nämnas en undersökning av värdering av befordran till docent¹. Dessutom finns mycket forskning inom bibliometrifältet som sannolikt kan vara av värde för gruppen.

4. Nästa möte

Planeras till den 29 augusti kl. 10.00–11.30.

¹ [Hur värderas publiceringsmeriter i det svenska akademiska systemet?](#) (Joelsson, E., Nelhans, G. och Helgesson, C.-F., KB, 2020)